

[Afghanistan Digital Library](#)

adl0700

<http://hdl.handle.net/2333.1/5mkkwhbh>

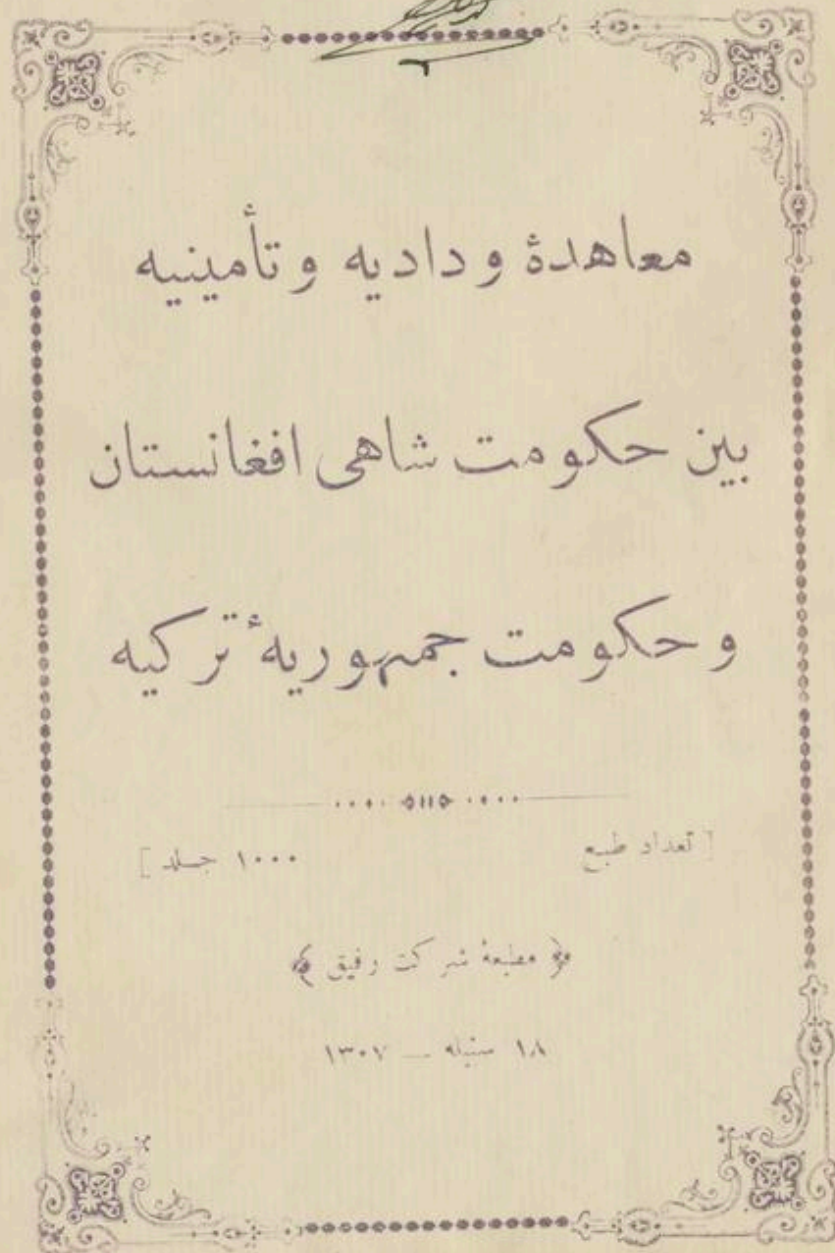
This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

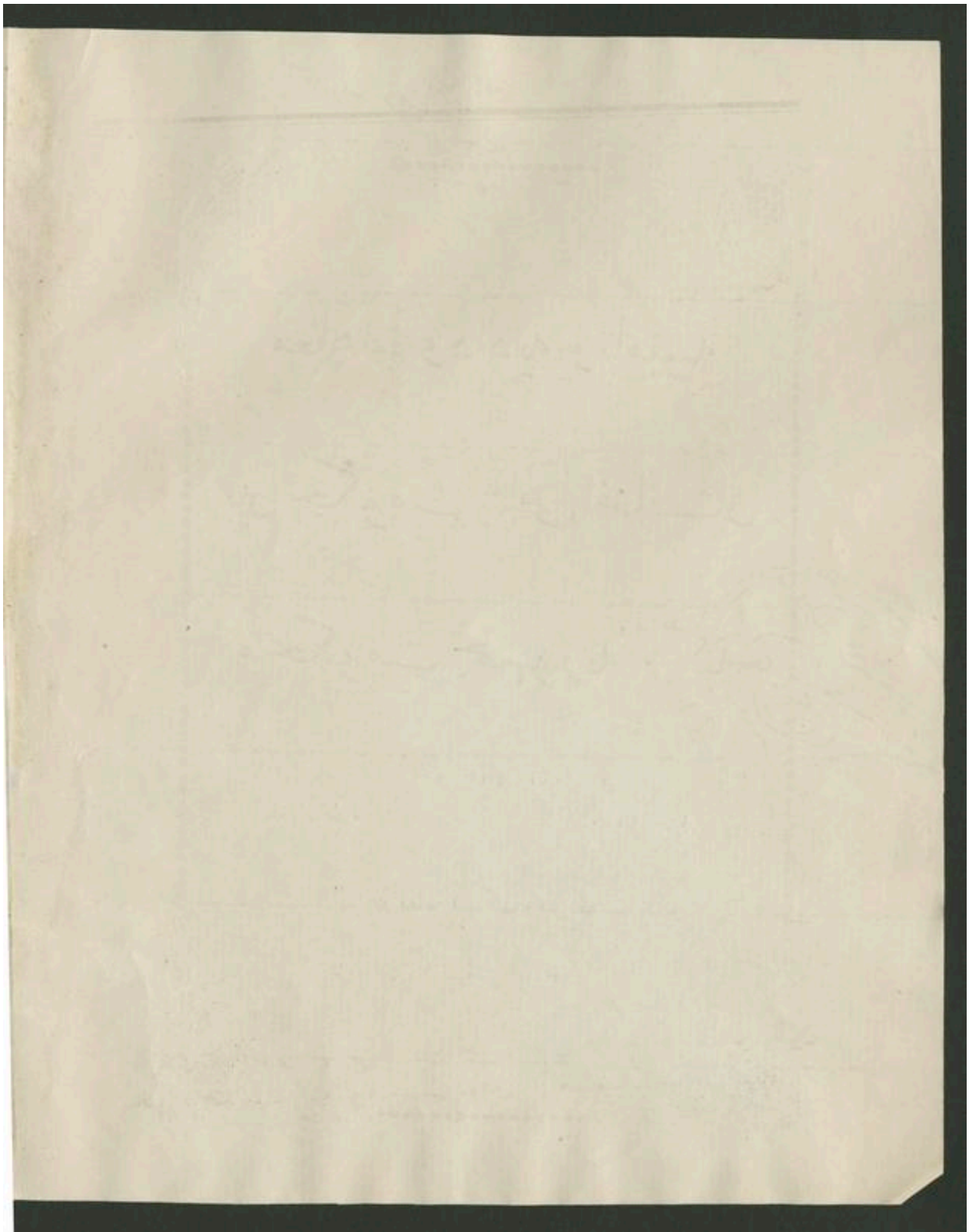
When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

۱۳۰۷

بسم الله الرحمن الرحيم

معاهده مودت و توحيد مساعی سياسيه و اقتصاديه فيما بين دولتين عاليتين افغان و تركيه .

— + + + —

دولتين عاليتين افغانستان و تركيه نظر بمناسبات و ارتباطات مادی و معنوی و نظر بوضعيت يگانگي برادری و حسی و دیگر احتیاجات و ظانی در که عصر حاضر برای ملتین روز بروز ایجاد و ایجاد مینماید در زیر نظر ملاحظه آورده خواستند باعتقاد جازم رشته دوستی و برادری موجوده را که مسعودانه بتوسط معاهده منعقد یازدهم حوت ۱۲۹۹ شمسی مطابق بول مرت ۱۳۳۷ رومی فیما بین شان ثابت و پایدار است روشن تر و روابط صمیمی خود هارا متین تر و امین تر نمایند برای استحصال انعطاف يك عهد نامه و داویه و توحيد مساعی سياسيه و اقتصاديه را لازم شمرده اغلیحضرت هایون پادشاه افغانستان: عالیقدر جلالت مآب غلام صدیق خان و کیل وزیر امور خارجه افغانستان را و جناب عالیقدر جلالت مآب رئیس جمهور تركيه: عالیقدر جلالت مآب آقای توفیق رشیدی بك و کیل امور خارجه تركيه را بسمت و کلاهی مختار خود شان تعیین فرمودند .
و کلاهی مختار مومی الیها پس از ارائه اختیار نامه های خود ها که مطابق باصول یافتند در عقد مواد آتی که مناسبات دولتين را تنظیم میکنند موافقت نمودند :-

— (۲) —

ماده اول

فیما بین جمهوریت ترکیه و حکومت شاهی افغانستان و همچنین فیما بین ملتین شان یک صلح غیر قابل اختلال و یک مخادنت صمیمی و ابدی جاری خواهد بود :-

ماده دوم

در صورتیکه بر علیه یکی از طرفین عاقدین از طرف یک یا چند دولت حرکت مخاصمانه واقع شود طرف عاقد دیگر تعهد میکند برای دفع آن تجاوز تمام کوشش و مساعی خود را صرف بکند و در صورتیکه علی الرغم این مساعی جنگ امر واقع شود حکومتین تعهد مینمایند بر اینکه قرار مصیبی را که بمنافع بلند آنها موافقت کند تخری نموده وضعیت را در بین شان خیر خواهانه و اعتنا کارانه مطالعه کنند .

ماده سوم

هر یک از عاقدین متعاهدین تعهد مینمایند که در هیچ نوع اتفاق و یا هیچ نوع ائتلاف سیاسی ، عسکری ، اقتصادی ، و یا مالی که از طرف یک یا چند دول ثالث بر ضد طرف متعاهد دیگر منعقد شده باشند شرکت ننحویند و همچنین هر یک از متعاهدین تعهد مینمایند که در هیچ نوع عملیات خصمانه که از طرف یک یا چند دول ثالث بر ضد امنیت عسکریه متعاهد دیگر وقوع یابد ، شرکت ننحویند .

ماده چهارم

دولتین متعاهدین متعهد می شوند که جنبه ترقی و تعالی مملکت ها و ملت های طرفین هر گونه و سایل و وسایلی که در مملکت یک طرف موجود باشند و برای طرف دیگر نافع بوده بآن احتیاج حس شود برای فراهم آوردن و تسهیلات آن که با مقتضایه های مخصوص ترتیب و تعیین خواهد شد میکوشند و طرف متعاهد دیگر خود را بآن معاونت میکشند .

— (۳) —

ماده پنجم

دولت علیه جمهوری ترکیه برای معاونت عامیه و فیه تعهد میکند که در هر زمانیکه حکومت شاهی افغانستان آرزو و خواست کند هیئت های عدلی، علمی و حرفی جهت تعلیم و ترقی معارف واردوی افغانستان انتخاب و تعیین دارد.

ماده ششم

اتباع طرفین عاقدین در اراضی یک دیگر در خصوص تجارت و اقامت از معامله ملل کامله الوداد * مظهر مساعد می شوند، معهذا همانطوریکه طرفین عاقدین مقاوله نامه های علحده برای تجارت و اقامت می بندند برای شهرداری، پسته، تبلیغات و اعاده مجرمین هم مقاوله نامه ها عقد خواهد شد.

ماده هفتم

هر یک از طرفین عاقدین خارج از تعهدات متقابلی که در این معاهده تعیین شده است آزادی حرکتش را با دولت دیگر در هر قسم مناسبات تماماً محفوظ خواهد کرد.

ماده هشتم

معاهده هذا بزبان ترکی و فارسی تحریر و هر دو متن متساویاً معتبر شمرده می شود.

ماده نهم

معاهده هذا پس از تعاطی نسخ مصدقه معتبر خواهد بود و حتی الامکان در یک زمان کوتاهی از طرف عاقدین تصدیق و نسخ مصدقه در انقره تعاطی خواهد شد. ماده اول این معاهده دائمی و مواد متبایقه تا مدت ده سال معتبر می باشد اگر معاهده هذا شش ماه قبل از ختم ده سال از جانب یکی از طرفین عاقدین فسخ

* یک ملت یا دولت که نسبت بدیگر دول زیاده تر مظهر مساعد شود.

—(۴)—

نشد يك سال ديگر از خود مرعی شمرده خواهد شد و کیفیت فسخ فقط پس از انقضای مدت شش ماه حایز حکم و تأثیر خواهد بود .
نماینده گان طرفین احکام نه مده فوق را قبول و تصدیق نموده معاهده هندا را امضا و مهر کردند .

انقره تاریخ ۲۵ می ۱۹۲۸ مطابق ۵ جوزای ۱۳۰۷ در دو نسخه ترتیب و تسوید گردید .

محل امضای	محل امضای
توفیق رشدی بیگ	غلام صدیق خان
وزیر خارجه ترکیه .	وکیل امور خارجه .

* پروتوکول *

نماینده گان طرفین که معاهده دوستی و تشریک مساعی افغان ، و ترک را بتاريخ امروز بامضاء می رسانند در مسایل آتی موافقت نمودند :
طرفین عالیتین عاقدین در ساحة اقتصادی تشریک مساعی شان را قبول نمودند
نماینده گان متخصصین طرفین در کوتاه ترین زمان ممکنه صور تطبیق این مسایل را تدقیق و تنظیم نموده و مسایل مناقله و مواصله بین مملکتین را تحت مطالعه گرفته تدابیریکه در این خصوص لازم شود اتخاذ و درین زمینه بمذاکره شروع مینمایند .

* مذاکرات و تشریحاتیکه راجع بیک مسله در آخر مقاولات و معاهدات الحاق می شود ضبطنامه آنرا پروتوکول میگویند .

— (۵) —

این پروتوکول * از طرف نماینده گان موصوف امضا و جزو متمم معاهده
هذا را تشکیل میدهد .

۲۵ می ۱۹۲۸ مطابق جوزا ۱۳۰۷

محل امضای غلام صدیق خان	محل امضای توفیق رشدی بیک
وکیل امور خارجه افغانستان	وزیر امور خارجه ترکیه

پروتوکول امضاء

معاهده مودت و تشریک مساعی که امروز بامضا رسیده عبارت از يك مقدمه
و نه ماده و با پروتوکول حاضره مبنی بر دو پروتوکول * است !
علاوه برین نمایندگان طرفین برای تصریح اینکه مقصودشان از تعبیر تشریک مساعی
و توحید مساعی واحد است و مقابل آن در زبان فرانسه Coll Aboration
است موافقت میکنند .

(۲۵) می ۱۹۲۸ ع مطابق (۶) جوزا ۱۳۰۷

محل امضای
غلام صدیق خان
وکیل امور خارجه

* ترجمه پروتوکول در حاشیه صفحه (۴) همین معاهده قبلاً مرقوم شد

